

L'Euroregió, construir un futur resilient d'aquí al 2030

EUROREGIO*

Pirineus Mediterrània
Pyrénées Méditerranée
Pirineos Mediterráneo

Generalitat
de Catalunya

GOVERN
ILLES BALEARS

La Région
Occitanie
Pyrénées - Méditerranée

L'Euroregió Pirineus Mediterrània Construir un futur resilient d'aquí al 2030

Territori de cooperació, innovador i obert, l'Euroregió Pirineus Mediterrània treballa des de fa més de 15 anys per crear ponts entre els nostres territoris, dur a terme projectes comuns al servei de la ciutadania i fer sentir la seva veu a escala europea.

Estructurada en Agrupació Europea de Cooperació Territorial des de l'any 2009, l'Euroregió Pirineus Mediterrània ha demostrat la seva capacitat de mobilització dels actors del seu territori en àmbits clau com l'economia, la innovació, la recerca, l'ensenyament superior, la cultura, el turisme o el medi ambient. La Generalitat de Catalunya, el Govern de les Illes Balears i la Regió Occitània, per la seva història i valors comuns i ambicions compartides, desitgen aconseguir amb l'Euroregió la construcció d'un nucli de cooperació de referència a la cruïlla d'Europa i al cor de la Mediterrània.

© Govern de les Illes Balears

En un context de crisi vinculat entre altres a les emergències climàtiques i mediambientals, els nostres territoris i en particular els més vulnerables, com ara els insulars i els de muntanya, constitueixen un dels punts del planeta més afectats per l'escalfament global: aquí, el clima canvia un 20% més ràpidament que en qualsevol altre punt del planeta. A tots els nivells, es tracta d'implementar urgentment mesures conjuntes per lluitar contra el canvi climàtic i les seves repercussions.

De la mateixa manera, de cara als reptes

d'una nova política europea, un nou context econòmic i mediambiental mundial, l'Euroregió ha d'evitar el replegament sobre si mateixa i el creixement dels populismes arreu d'Europa. De fet, la crisi econòmica ens impacta directament i ens obliga a replantejar-nos el nostre model actual. La pandèmia de la Covid ha eliminat totes les seguretats que teníem i ens obliga a replantejar-nos el nostre model social i econòmic. Sectors sencers s'han vist afectats i ara s'han de reconstruir, han de trobar solucions a curt, mig i llarg termini. La nostra Euroregió ha de proposar solucions innovadores i acompanyar la seva economia envers aquesta transició tot conservant el seu dinamisme. Ara més que mai és necessari obrir-nos i cercar solucions conjuntes per fer viure el projecte europeu al si dels nostres territoris tot fent que hi participi la ciutadania.

Per abordar els reptes creixents i globals als quals les nostres regions han de fer front, l'Euroregió ha d'actuar com ho fa des de la seva creació amb una visió europeïsta i mediterrània i mostrar tot el valor afegit de la seva acció euroregional. Obre una nova etapa de llarga durada i inscriu la seva acció en un marc mundial, europeu i mediterrani que ja proposa orientacions sòlides a través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU, del Pacte Verd Europeu, d'una Europa adaptada a l'era digital o de les polítiques de cohesió.

La Generalitat de Catalunya, el Govern de les Illes Balears i la Regió Occitània / Pirineus-Mediterrània defineixen un **nou full de ruta 2021-2030**, fixat a escala euroregional, que ens ha de permetre trobar solucions comunes a problemes compartits, seguir la nostra acció i fixar-nos un objectiu ambiciós, obrint la via de la resiliència; un objectiu capaç de respondre als reptes climàtics, ecològics, socials, culturals, democràtics i econòmics.

Amb aquest full de ruta en l'horitzó 2030, l'Euroregió Pirineus Mediterrània vol ampliar el seu paper d'actor clau en la construcció d'una Europa dels territoris, innovadora, sostenible i solidària en què els principis de subsidiarietat i governança multinivell són més importants que mai. Així, doncs, és la garantia:

D'un aprenentatge gràcies a l'**intercanvi** entre les nostres institucions, els ciutadans, les empreses i el conjunt dels actors dels nostres territoris.

D'un treball comú per crear un **espai d'oportunitats i innovació**.

D'una cooperació reforçada per promoure una **Europa social i solidària**.

Per això l'Euroregió es fixa un full de ruta 2021-2030 amb 4 prioritats i 12 objectius estratègics:

1. Respondre a les urgències climàtiques i mediambientals i accelerar la transformació ecològica i energètica dels nostres territoris.

1.1 **Preservant i posant en valor el nostre patrimoni natural** i la nostra biodiversitat.

1.2 **Preservant els nostres recursos**, sobretot l'aigua, molt amenaçada pel canvi global i les activitats humanes.

1.3 Contribuint a **assolir la sobirania energètica d'aquí al 2030**.

2. Promoure una economia innovadora i resilient, circular i neutra en carboni, amb el suport de la transició digital.

2.1 Invertint en una **economia circular de primer nivell**.

2.2 Assegurant una ordenació **equilibrada del territori**.

2.3 Donant suport als **actors socioeconòmics en sectors estratègics** del nostre territori i afavorint les sinèrgies entre ells.

3. Millorar la inclusió dels ciutadans facilitant la seva participació i mitjançant la promoció de la nostra diversitat cultural.

3.1 Promovent els valors euroregionals i la participació ciutadana.

3.2 Actuant a la recerca de més solidaritat donant suport **al coneixement i als intercanvis** entre tots els agents del territori.

3.3 Atorgant un paper clau als joves a l'Euroregió.

3.4 Promovent **la innovació cultural, la diversitat cultural i lingüística** euroregional.

4. Respondre a l'ambició mediterrània dels nostres territoris.

4.1 Treballant per situar l'**Euroregió com a actor obert a la cooperació a la Mediterrània**.

4.2 Posicionant-se com a **un actor de referència** en totes les grans xarxes estratègiques europees i mediterrànies.

Foto Castres

Aquest full de ruta 2021-2030 és per tant una oportunitat única per reforçar la vocació europea de l'Euroregió en benefici dels seus habitants i de guanyar en reconeixement davant les institucions de la Unió Europea i internacionals. L'Euroregió té com a ambició esdevenir un autèntic laboratori de pràctiques innovadores, amb una visió a llarg termini al servei de la implementació de les estratègies europees emmarcant-se en programes europeus al sud d'Europa i amb vocació mediterrània.

Tot vetllant perquè es tinguin en compte les especificitats territorials, l'Euroregió està oberta a cooperar i a associar-se amb altres regions segon la fórmula que sigui més adient als interessos i les necessitats de cada cas. Pel que fa d'altres euroregions i xarxes d'àmbit europeu o mediterrani, l'Euroregió vol cooperar amb elles en la recerca de solucions innovadores que permetran fer front als reptes del demà.

L'Euroregió implementarà el seu full de ruta a través de l'intercanvi de bones practiques, la realització d'actuacions conjuntes entre els seus membres, el desenvolupament de projectes europeus i la cooperació amb altres territoris, xarxes i euroregions.

Aquest és el compromís de tota una Euroregió.

Carole Delga

Presidenta de l'Euroregió

Presidenta de la
Regió d'Occitània /
Pirineus-Mediterrània

Foto © Philippe Grollier / Regió d'Occitània /
Pirineus-Mediterrània

Francina Armengol

Presidenta del Govern
de les Illes Balears

Foto © Govern de les Illes Balears

Pere Aragonès

President de la Generalitat
de Catalunya

Foto © Generalitat de Catalunya

Perpinyà, juny del 2021

El full de ruta de l'Euroregió Pirineus Mediterrània Construir un futur resilient d'aquí al 2030.

L'Euroregió Pirineus Mediterrània posa per tant en marxa un full de ruta ambiciós per al seu territori que li ha de permetre respondre d'aquí al 2030 als reptes climàtics, ecològics, econòmics, socials i democràtics.

Per això, l'Euroregió es recolza en un territori innovador i dinàmic, amb pes a l'escenari europeu gràcies a una posició estratègica clau per la seva geografia i riqueses.

Més de 15 milions d'habitants el 2019 al llarg de 110.000 km².

Un ecosistema de la innovació, la recerca i universitari de primer nivell, amb 700.000 estudiants, professors i investigadors i universitats de primera línia a escala europea.

Més de 35 espais naturals terrestres, marins i litorals, és a dir, més de la quarta part del seu territori i una xarxa Natura 2000 important que cobreix més de la quarta part de les seves àrees terrestres.

La participació de tots aquests actors en les principals eines de la innovació europea amb 1,1 mil milions d'euros mobilitzats per al programa Horitzó 2020.

Un pes econòmic de primer ordre amb 400.000 MEUR de PIB el 2019.

Infraestructures de recerca europees i internacionals de primer ordre com el Centre Europeu de Recursos Biològics Marins; l'Agència Espacial Europea; el sincrotró Alba; el superordinador Mare Nostrum; el Centre de Coordinació ITER; el Sistema d'Observació Costanera de les Illes Balears, etc.

Aquest full de ruta euroregional 2021-2030 implica l'elaboració de plans d'accions plurianuals en què els recursos financers i humans necessaris, així com els resultats esperats, han estat definits per arribar als objectius fixats. Aquest full de ruta ha de permetre a l'Euroregió reforçar el seu posicionament a escala europea i mediterrània. Proposa també una nova governança que integra en aquesta reflexió els actors econòmics euroregionals i la ciutadania.

L'Euroregió orienta les seves accions fins al 2030 al voltant de 4 eixos prioritaris, 12 objectius estratègics i 31 objectius operatius.

1.

Respondre a les emergències climàtiques i mediambientals i accelerar la transformació ecològica i energètica dels nostres territoris.

Rica en paisatges i climes variats, l'Euroregió és un territori constituït per espais i recursos naturals preservats però fràgils, que ha d'accelerar la seva transició ecològica per respondre a les crisis climàtiques i ecològiques.

1. Respondre a les emergències climàtiques i mediambientals i accelerar la transformació ecològica i energètica dels nostres territoris.

Objectius estratègics i objectius operatius

1.1 Preservar i posar en valor el nostre patrimoni natural i la nostra biodiversitat.

L'Euroregió és un territori que ha de preservar la seva biodiversitat per respondre tant als objectius internacionals fixats per l'ONU al voltant dels ODS com els fixats pel Pacte Verd de la Unió Europea o per l'estratègia europea Biodiversitat. L'Euroregió també ha de maldar per posar en valor el seu patrimoni natural sensibilitzant la població, els joves en particular, respecte a la seva riquesa i fragilitat.

1.1.1 Intensificant la preservació i la restauració dels ecosistemes, protegint les espècies i zones amenaçades (aigües terrestres i marines, zones marines i costaneres, zones de muntanya), lluitant contra el col·lapse de la biodiversitat.

1.1.2 Reforçant la producció de coneixements, les xarxes euroregionals de recerca i la sensibilització del públic envers la biodiversitat.

© S. Pérez - Generalitat de Catalunya

1.2 Preservar els nostres recursos.

La preservació dels béns comuns i més concretament els recursos en aigua, força amenaçats pel canvi global i les activitats humanes, és una prioritat euroregional.

1.2.1 Actuant sobre la gestió dels recursos en aigua, centrant els esforços en l'estalvi d'aigua, la gestió sostenible així com la millora de la qualitat.

1.2.2 Acompanyant les produccions agrícoles, halièutiques, aqüícoles i forestals locals en la seva adaptació necessària al canvi climàtic.

1.2.3 Donant suport als agricultors, pescadors, silvicultors i al conjunt de la cadena de producció alimentària i de la silvicultura en la transformació de les seves pràctiques per orientar-se envers pràctiques sostenibles, justes, solidàries i respectuoses amb el medi ambient.

1.3 Contribuir a assolir la sobirania energètica.

L'Euroregió vol contribuir a assolir la sobirania energètica abans del 2030 al seu territori.

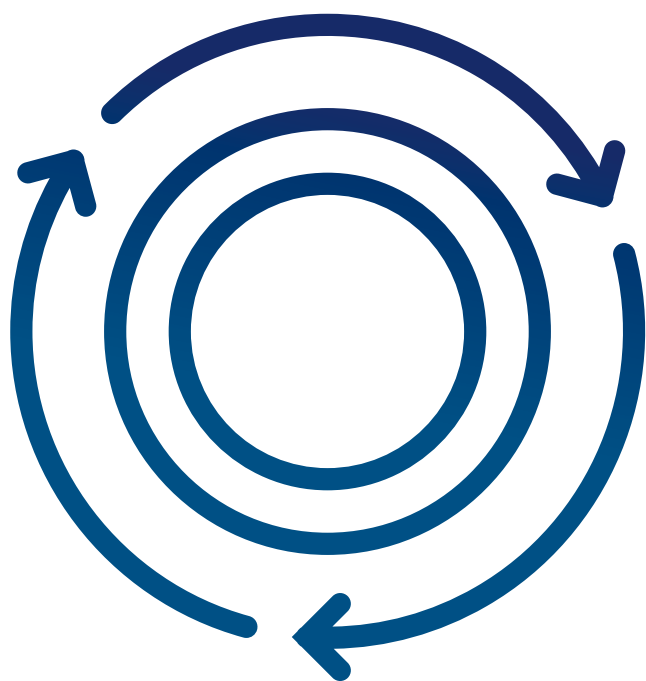
1.3.1 Facilitant la cooperació entre projectes pilots per a la producció d'energies renovables al seu territori.

1.3.2 Donant suport a les accions ciutadanes de producció i consum d'energies renovables locals.

1.3.3 Afavorint una transició justa per als ciutadans, disminuint el consum energètic principalment dels habitatges gràcies a les innovacions.

2.

Promoure una economia innovadora i resilient, circular i neutra en carboni, recolzada per la transició digital.

L'Euroregió vol construir una economia resilient i dinàmica accelerant la transició envers una economia circular, neutra en emissions de carboni, recolzada per la transició digital i, més globalment, gràcies a la innovació.

2. Promoure una economia innovadora i resilient, circular i neutra en carboni, recolzada per la transició digital.

Objectius estratègics i objectius operatius

2.1 Invertir en una economia circular de primer nivell.

Les prioritats del Pacte Verd de la Unió europea però també les principals inversions per sortir de la crisi Covid, entre altres el pla Next Generation EU, se centren sobretot al voltant de l'economia circular i la seva capacitat per respondre als reptes de desenvolupament sostenible. Ens animem a reduir la nostra empremta per anar cap a emissions neutres en carboni.

2.1.1 Prorrogant el valor dels recursos produïts gràcies a la disminució de la producció de residus.

2.1.2 Donant prioritat a la gestió global del cicle de l'aigua que integra la gestió, la preservació i la qualitat.

2.2 Assegurar una ordenació equilibrada del territori.

L'atractiu de l'Euroregió rau en la seva capacitat de promoure un desenvolupament harmoniós, complementari entre els diversos components, litorals i interiors de les terres, zones de muntanya, insulars i continentals, urbanes i rurals. El seu paper de territori innovador i sostenible passa per aquest equilibri just. També s'ha d'assegurar que la riquesa econòmica vinculada al mar es mantingui de manera sostenible.

2.2.1 Privilegiant una gestió integrada i equilibrada del territori, afavorint els vincles entre àmbits rurals i urbans, i posant en contacte les seves zones interiors, de muntanya, el seu litoral i les illes.

2.2.2 Centrant els esforços en els sectors clau de l'economia blava responsable com ara la producció del mar, la biotecnologia blava, el coneixement costaner i la seva gestió, les energies renovables, entre altres, l'hidrogen verd.

2.3 Donar suport als actors socioeconòmics en els sectors estratègics del nostre territori afavorint les sinèrgies entre ells.

L'Euroregió dona prioritat a tres sectors estratègics, la bioeconomia, la salut i el turisme, que són els que identifica l'estratègia euroregional d'especialització intel·ligent. La crisi sanitària i econòmica ha fet visibles els sectors més fràgils i essencials per al nostre futur. L'Euroregió ha de donar suport als actors socioeconòmics del nostre territori i afavorir les sinèrgies en aquests sectors clau.

2.3.1 Donant suport a la bioeconomia, l'Euroregió optimitza l'ús i la gestió eficient dels seus recursos naturals i les seves matèries primeres renovables.

2.3.2 Cooperant en el sector de la salut basat, entre altres, en una nova economia dels sèniors al voltant de l'e-salut, la bio-salut i les iniciatives de salut i biodiversitat, etc.

2.3.3 Transformant l'Euroregió en una destinació turística sana, segura, sostenible i dinàmica.

© J. Bargalló - Catalunya

3.

**Millorar la inclusió dels ciutadans
facilitant la seva participació i
mitjançant la promoció de la
nostra diversitat cultural.**

Reforçar la participació ciutadana és una prioritat per a l'Euroregió.

Es tracta de fet de posar els ciutadans al cor del projecte euroregional perquè puguin participar-hi plenament i així promoure els valors comuns que animen les regions membres. L'Euroregió desitja també posar en valor la seva diversitat cultural i tots aquests sectors culturals i innovadors promovent alhora una identitat euroregional mediterrània.

3. Millorar la inclusió dels ciutadans facilitant la seva participació i mitjançant la promoció de la nostra diversitat cultural.

Objectius estratègics i objectius operatius

3.1 Promoure els valors euroregionals i la participació ciutadana.

L'Euroregió vol implicar més els ciutadans tant en les seves accions com en la definició d'una part de la seva política de cooperació i projectes prioritaris.

3.1.1 Creant projectes participatius per promoure la participació dels ciutadans, sobretot dels joves.

3.1.2 Actuant a favor de la igualtat real entre dones i homes.

3.1.3 Difonent els valors europeus entre els ciutadans de l'Euroregió gràcies a una comunicació adaptada al públic en general.

3.1.4 Donant a conèixer la seva acció i el valor afegit de la cooperació territorial europea per als seus territoris davant la Unió Europea i les xarxes europees i mediterrànies.

3.2 Actuar a la recerca de més solidaritat, donant suport al coneixement i als intercanvis.

L'Euroregió ha d'actuar a través de les seves polítiques públiques per aconseguir més solidaritat donant suport al coneixement i als intercanvis entre tots els agents del territori.

3.2.1 Actuant per ser més solidaris, afavorint l'obertura, el coneixement mutu contra les pors i el replegament sobre un mateix, promovent la interculturalitat i la diversitat.

3.2.2 Promovent el coneixement i els intercanvis entre governs, ciutadans, associacions, actors socioeconòmics, comitès econòmics i socials regionals de l'Euroregió.

3.2.3 Afavorint noves maneres de crear cohesió a través de la cultura i la promoció de noves formes d'emprenedoria com l'economia social i solidària.

3.3 Donar als joves un paper clau a l'Euroregió.

L'Euroregió dona prioritat als joves perquè són el futur del nostre territori. L'Euroregió vol per tant oferir-los un lloc preponderant.

3.3.1 Intensificant la seva política de mobilitat i afavorint els intercanvis i la mobilitat dels estudiants, els joves aprenents, els joves en inserció i els alumnes de secundària.

3.3.2 Donant suport a les seves universitats per aconseguir més cooperació a nivell europeu i per preparar els estudiants i els joves investigadors per als nous reptes de formació, i animant-los a cooperar entre ells a nivell europeu.

3.3.3 Promovent la cooperació entre els joves emprenedors i les oportunitats de feina per als joves promovent les ofertes de pràctiques a les empreses de l'Euroregió.

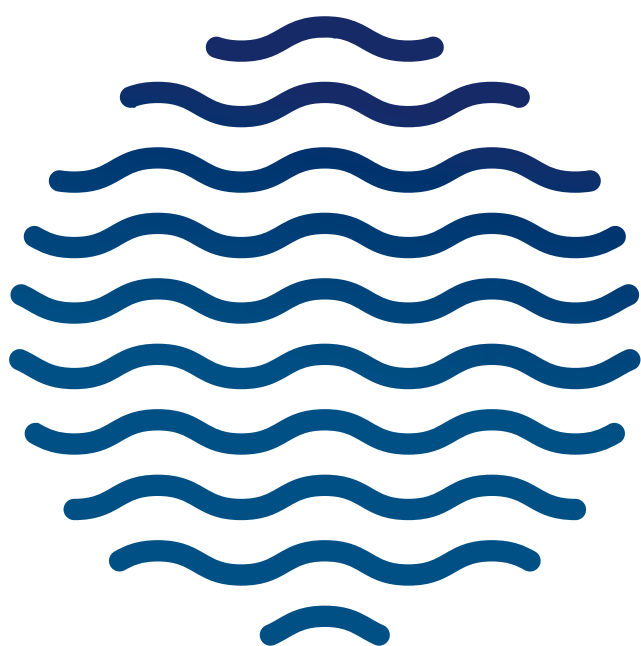
3.4 Promoure la innovació cultural, la diversitat cultural i lingüística euroregional.

Per garantir el creixement personal dels seus ciutadans, l'Euroregió acompanya el sector de la cultura per a una millor difusió i coneixement de les nostres arts i els nostres artistes. L'Euroregió dona també prioritat a les seves llengües que són el vehicle del saber i de la seva Història. Finalment, l'Euroregió s'enriqueix amb les altres cultures per ser encara més atractiva i inclusiva.

3.4.1 Donant suport a les indústries creatives euroregionals, la creació artística i la seva digitalització, totes les formes de cultura, així com el patrimoni material i immaterial euroregional.

3.4.2 Promovent la pràctica i els intercanvis entre els joves al voltant de les llengües i les cultures euroregionals i facilitant la integració social i els intercanvis mitjançant la diversitat cultural i lingüística.

4. Respondre a l'ambició mediterrània dels nostres territoris.

Els territoris de l'Euroregió a través del seu posicionament geogràfic han estat sempre orientats envers el Mediterrani. Amb aquest full de ruta, aquesta conca vital per a l'Euroregió tant a nivell econòmic, mediambiental, cultural i social, ha d'esdevenir la prioritat de l'acció política euroregional.

4. Respondre a l'ambició mediterrània dels nostres territoris.

Objectius estratègics i objectius operatius

4.1 Situar l'Euroregió com a actor obert a la cooperació a la Mediterrània.

L'Euroregió es posiciona en totes les seves prioritats envers la Mediterrània per tal d'esdevenir un actor de referència a la cruïlla d'Europa i el nord oest de la Mediterrània en particular.

4.1.1 Consolidant el seu perímetre territorial i aprofundint els seus partenariats amb territoris terrestres i insulars a la Mediterrània que comparteixen els nostres valors comuns.

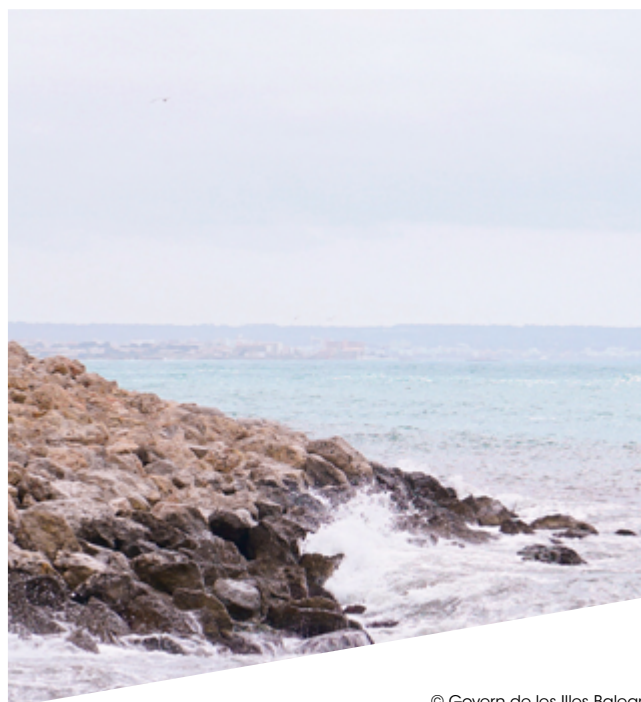
4.1.2 D'altra banda, l'Euroregió vol ser un territori obert a altres cultures i territoris. Vol compartir la seva història i també integrar noves formes de coneixements i altres enfocaments culturals.

4.2 Posicionar-se com a actor de referència en totes les grans xarxes estratègiques europees i mediterrànies.

Per ampliar la seva acció i aconseguir encara més visibilitat, l'Euroregió participa i és una força motora en les grans xarxes de territoris a escala mediterrània i també europea.

4.2.1 Ampliant la seva presència pel que fa als grans reptes polítics europeus i més concretament a la Mediterrània sobretot al si de la MedcoopAlliance.

4.2.2 Participant en la governança dels grans programes de cooperació territorial europea i de política de veïnatge.

© Govern de les Illes Balears

Euroregió Pirineus-Mediterrània AECT
El Centre del Món
35, Boulevard Saint Assisclé
CS 32032 66011 Perpignan Cedex
França
www.euroregio.eu

ig @euroregionpm
tw @euroregion
fb @euroregio
yt @Euroregio
in @Eurorégion Pyrénées Méditerranée -
Euroregió Pirineus Mediterrània